

*Beredskabsplan til forebyggelse, opsporing
og håndtering af æresrelaterede konflikter og
negativ social kontrol blandt børn, unge og
deres familier*

**Ved akutte bekymringer eller situationer, hvor
borgeres sikkerhed er i fare:**

- 1. Placer den berørte et sikkert sted.**
- 2. Ring til Politiet 112**
- spørg efter en ressourceperson hos Politiet

Indholdsfortegnelse

Introduktion	3
1. Formål og målgrupper	3
1.1 Formål	3
1.2 Beredskabsplanens målgrupper	3
1.3 Definitioner	3
1.4 Ansvar og opfølgning	4
2. Organisering	4
2.1 Organisering	4
3. Forebyggelse, opsporing og håndtering	4
3.1 Forebyggelse	4
3.2 Opsporing	5
3.3 Håndtering	6
4. Sikkerhed og særlige opmærksomhedspunkter	8
4.1 Hvad skal borgere, ledere og fagpersoner være opmærksomme på i forhold til den enkeltes sikkerhed?	8
4.2 Hvornår bør politiet inddrages?	8
5. Action card til brug i akutte situationer	8
6. Få mere viden på følgende links:	8
Styrelsen for International rekruttering og integration: Integration (siri.dk)	8

Introduktion

Denne beredskabsplan omhandler kommunens beredskab for forebyggelse, opsporing og håndtering af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol for borgere, under og over 18 år, og deres familier.

Som supplement til beredskabsplanen findes et action card til brug i akutte situationer (bilag).

1. Formål og målgrupper

1.1 Formål

Æresrelaterede konflikter kan få store konsekvenser for den enkelte og for samfundet. Heldigvis har fokus på området medført, at problematikken nu i større omfang kommer frem, således vi kan tage hånd om dem.

Det primære formål med en forebyggende indsats og beredskabsplan for æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol er, at forhindre de opstår eller forværres. Det handler derfor om, at der så tidligt som muligt sættes ind med den rette indsats.

Beredskabsplanen beskriver, hvordan du skal reagere, når der opstår mistanke om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Planen er udarbejdet for at sikre, at vi handler hurtigt, effektivt og korrekt ved bekymring, mistanke eller viden om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Desuden indeholder planen definitioner af begreber, hvilke signaler vi skal reagere på, handleveje samt hvem, der skal rettes henvendelse til.

1.2 Beredskabsplanens målgrupper

Beredskabsplanen henvender sig primært til borgere, civilsamfundsaktører og fagpersoner i Middelfart Kommune, der er i kontakt med borgere under og over 18 år.

Æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol kan ramme alle borgere, og denne beredskabsplan understøtter derfor arbejdet med alle borgere, både under og over 18 år, som udsættes for en æresrelateret konflikt eller negativ social kontrol.

1.3 Definitioner

Hvad er en æresrelateret konflikt?

Æresrelaterede konflikter dækker over konflikter, der kan opstå i kollektivistiske og patriarkalske familieformer, hvor individets rettigheder og trivsel begrænses af hensyn til kollektivets ære og omdømme. Kollektivet kan både udgøres af den nære familie, af den udvidede familie og af netværket, hvoraf dele kan være bosiddende i andre lande. For at beskytte eller genoprette kollektivets ære og omdømme anvendes en række handlinger til at regulere og/eller sanktionere individets adfærd.

Hvad er negativ social kontrol?

Negativ social kontrol anvendes oftest om handlinger, som et fællesskab anvender til at regulere og/eller sanktionere individets adfærd i henhold til fællesskabets normer.

Negativ social kontrol kan blandt andet komme til udtryk som begrænsning af individets muligheder for at træffe alderssvarende valg for sit eget liv, herunder socialt liv, fritidsinteresser, seksualitet, krop, uddannelse og job, fastholdelse i uønskede relationer og gennem isolation og overvågning.

Negativ social kontrol kan have en karakter eller et omfang, hvor den falder inden for straffelovens definition på psykisk vold. Når reguleringen og/eller sanktioneringen medfører begrænsning af individets rettigheder, trivsel eller alderssvarende udvikling bliver den negativ. Negativ social kontrol anvendes i æresrelaterede konflikter, men kan også anvendes i eksempelvis ekstremistiske miljøer.

1.4 Ansvar og opfølgning

Barnets Lov §15, stk. 3:

Kommunalbestyrelsen skal udarbejde et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier. Beredskabet skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres.

Kommunalbestyrelsen skal løbende revidere beredskabet efter behov, dog som minimum hvert fjerde år.

Det organisatoriske ansvar i Middelfart Kommune er tværgående, og er placeret i Social- og Sundhedsforvaltningen, Arbejdsmarkedsforvaltningen samt Børn, Unge og Familieforvaltningen.

Ansvar for udmøntning i praksis ligger hos relevante fagchefer i nævnte forvaltninger.

2. Organisering

2.1 Organisering

Beredskabet skal understøtte den generelle forebyggelsesindsats, med henblik på at understøtte en systematisk opsporing og håndtering af bekymringshenvendelser og understøtte håndtering af akutte situationer.

Ansaret for den opsporende indsats ligger overordnet hos Infohuset, som udarbejder action-cards, udbreder kendskab til beredskabsplanen blandt borgere og fagpersoner m.v.

Info-huset er sammensat af:

- Leder af Ungdomsskolen og SSP
- Repræsentant fra Familieafdelingen
- Repræsentant fra Myndighed og Visitation voksen
- Repræsentant fra 4Kløveren
- Repræsentant fra Job og Vækst
- Repræsentanter fra Fyns Politi central forebyggelse

Info-huset er *ressourceteam* på området, og yder rådgivning og sparring i forhold til håndtering af konkrete sager. Info-huset er ansvarlige for at gennemføre risikovurdering, når Info-huset modtager en bekymring. Info-huset mødes fast hver 3. måned og mødes akut ved behov.

Info-huset inddrager sikkerhedskonsulenter fra SIRI ved behov. Sikkerhedskonsulenter i Region Syddanmark:

Michael, 20 54 25 43, mibrc@odense.dk

Line, 30 71 32 82, llmad@odense.dk

Martin, 20 36 80 75, malar@odense.dk

3. Forebyggelse, opsporing og håndtering

3.1 Forebyggelse

Børn, unge samt voksne klædes på med viden om demokratisk deltagelse, rettigheder, normer m.v. i institutioner, skoler og tilbud samt via foreningsaktiviteter hos civilsamfundsaktører og samarbejdspartnere med kontakt til borgere.

3.2 Opsporing

Bekymringstegn og signaler

Børn, unge og voksne, der er udsat for negativ social kontrol og mistrives, vil ofte udvise bekymrende adfærd. De signaler der udvises, kan være tegn på generel mistrivsel, psykisk sårbarhed, sociale problemstillinger mv. men det kan også skyldes æresrelateret konflikt eller negativ social kontrol. Det er derfor vigtigt at sammenholde signaler og symptomer med øvrig viden om den pågældende familie og dennes familieforhold.

Opmærksomhedspunkter, der kan være tegn på negativ social kontrol eller en æresrelateret konflikt er i høj grad til stede i relationen mellem borgeren og deres familie og netværk.

Børn og unge

Ofte kan kontrollen eller æresrelateret konflikt komme til udtryk ved at barnet/den unge ændrer adfærd, Det kan fx være mere indadvendthed, højere fravær fra skolen, koncentrationsproblemer, tavshed, tristhed og hjælpeløshed og tegn på selvdestruktiv adfærd. Tegn, der er de samme som ved andre former for mistrivsel.

Unge og voksne, ses desuden:

Ændring af påklædning, dobbeltliv og løgne, mistroiskhed, aggressiv og udfarende adfærd, rastløshed, ligegyldighed, nervøsitet, indelukket, konstante bekymringer, stærk tilpasset adfærd – alt for velfungerende, at lønnen bliver urimelig stærk kontrolleret eller frataget. Afvigende adfærd fx kriminalitet, overdreven sportsdyrkelse, forbud mod at arbejde og gå i skole eller at kunne færdes frit.

Opmærksomhedspunkter, der kan være tegn på æresrelaterede konflikter:

- Isolering
- Indespærring
- Følelsesmæssig afpresning
- Trusler
- Vold
- Genopdragelsesrejse
- Seksualitet, mødomsforestillinger og jomfrutjek
- Tvungen forlovelse eller religiøs vielse uden borgerlig gyldighed
- Tvangsægteskab.

Opmærksomhedspunkter, som kan være tegn på negativ social kontrol:

- Kontrol og overvågning af computer og telefon
- Kontrol af påklædning
- Kontrol af socialt liv, fritidsaktiviteter, færdene og valg af venner
- Kontrol af valg af ægtefælle
- Ingen ret til at bestemme over egen krop – krop og seksualitet kontrolleres af andre.

Kontrol kan være, at unge mennesker (især piger) bliver konstant kontrolleret. Brødre og kusiner/fætre er altid i nærheden. Ved at blive udsat for overvågning, bliver unge hæmmet i deres udvikling. Nogle gange får unge decideret husarrest, de bliver bragt til skole og afhentet, resten af tiden skal de tilbringe på deres værelser. Nogle gange får de ikke mulighed for at læse.

Fysisk misbrug; såsom at slå, sparke, trække i håret eller smide den udsatte ind i væggen, eller at sende unge tilbage til deres hjemland eller at gifte sig med dem.

Psykologisk misbrug; trusler som: "Hvis du gør dette, skal du stoppe med at studere, du kan ikke gå udenfor, vi rammer dig ..."

Indgydelse af skamfølelser, som: "Du bringer skam over familien!" Eller "Du er en luder!" eller "Du er ikke det værd!"

Disse påbud kan gå til meget ekstreme udsagn som: "Jeg ønsker du aldrig var blevet født!" eller "Du er død for os". Familien kan handle effektivt, som om den pågældende er død eller aldrig har eksisteret, dvs. de udøver "socialt mord".

3.3 Håndtering

	Under 18 år	Over 18 år
Hvad gør jeg som borger, når jeg bliver bekymret?	Send en underretning. Link: https://middelfart.dk/familie/born-og-unge/underretning-og-radgivning/ Du har pligt til at underrette kommunen, hvis et barn eller en ung er i mistrivsel, har været eller er udsat for overgreb eller har brug for særlig støtte. Offentligt ansatte har skærpet underretningspligt jf. Barnets Lov §§ 133 og 135.	Kontakt info-hus@middelfart.dk
Hvad gør jeg som medarbejder, når jeg bliver bekymret?	• Gå til din nærmeste leder og aftal, hvem der gør hvad i forhold til at give bekymringen videre med sagen. • Er din leder ikke til stede eller er uenig med dig, er det dit ansvar at gå videre med sagen. • Du må under ingen omstændigheder kontakte forældrene, hvis den unge er under 18 år. Kontakt Forvisitationen Middelfart Kommune på tlf. 8888 5303 Udenfor kontortid kontaktes børne- og ungevagten via politiet på tlf. 114 eller akut 112. vagt.vagt@middelfart.dk	• Gå til din nærmeste leder og aftal, hvem der gør hvad i forhold til at give bekymringen videre med sagen. • Er din leder ikke til stede eller er uenig med dig, er det dit ansvar at gå videre med sagen (<i>se under leder</i>)
Hvad gør jeg som leder?	Drøft bekymringssager med Info-huset. • Underret Forvisitationen i Børn- og Familieafdelingen, hvis det berører børn under 18 år. • Skriftlig underretning sendes til Børn- og Familieafdelingen på barnet/den unge. https://middelfart.dk/familie/born-og-unge/underretning-og-radgivning/ • Vurder pædagogisk indsats og træf eventuelle forholdsregler i forhold til børn/unge	Drøft bekymringssager med info-huset. • For anonym rådgivning kan borger kontakte 4Kløveren, Jernbanegade 14, 5500 Middelfart, tlf.: 29368444, Telefonisk kontakt 8.30-13 mandag- fredag, personlig henvendelse mandag til onsdag 10-14.30, torsdag 10-17 (jf. §10 i Serviceloven) Borger og fagpersoner kan henvende sig til Myndighed og Visitation tlf.: 88325812

		mandag-fredag i dagtimerne, og der kan tilbydes en handleplan ved behov (Jf. forpligtelse i §12a Serviceloven)
--	--	--

Screening, risikovurdering og sikkerhedsplan – børn og unge

Jf. Barnets lov §18, stk.3 er kommunen forpligtet til at afdække, screene og vurdere, om der er tale om æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol i sager om børn og unge, der har behov for hjælp og støtte. Viser vurderingen, det er tilfældet har kommunen pligt til at foretage en risikovurdering inden forældre og netværk inddrages i sagen.

Den unges behov for støtte i overgangen til voksenlivet, jf. Barnets lov §113, stk.1.

Ungestøtte tilbydes, når det må anses for at være af væsentlig betydning for den unges behov for støtte, herunder pga. negativ social kontrol eller æresrelateret konflikt.

Familieafdelingen afdækker og screener underretninger for om der er tale om negativ social kontrol og æresrelateret konflikt for borgere under 18 år.

Info-huset gennemfører en risikovurdering, når Info-huset modtager en bekymringshenvendelse, inden barnets eller den unges forældre og netværk inddrages i sagen.

4. Sikkerhed og særlige opmærksomhedspunkter

4.1 Hvad skal borgere, ledere og fagpersoner være opmærksomme på i forhold til den enkeltes sikkerhed?

I en æresrelateret sag er det afgørende, at der tages højde for den enkeltes sikkerhed allerede fra de første tegn på bekymring rejser sig, da det ellers kan bringe borgeren i fare, hvis sikkerheden ikke er i orden.

Ved enhver bekymring kontaktes Info-huset på info-hus@middelfart.dk for rådgivning og sparring. Info-huset foretager risikovurdering og udarbejder en koordineret sikkerhedsplan ved behov.

I alvorlige og akutte sager kan det være nødvendigt at bringe borgeren i sikkerhed inden forældre, ægtefælle eller familie får kendskab til deres henvendelse. Det er derfor nødvendigt at vurdere risikoen og lave en individuel og koordineret sikkerhedsplan, der beskriver:

- hvad den pågældende skal gøre, hvis familien/ægtefællen/forældrene får kendskab til deres henvendelse. Hvad gør borgeren, hvis situationen pludselig spidser til?
- hvem kan borgeren kontakte, hvordan og på alle tider af døgnet?
- hvem reagerer og hvordan, hvis borgeren fx ikke vender tilbage på aftalte tidspunkter.

4.2 Hvornår bør politiet inddrages?

I en akut situation kontaktes politiet på 112.

Kontakt Info-huset på info-hus@middelfart.dk for rådgivning og sparring om, hvornår politiet bør inddrages.

Det er vigtigt at kontakte politiet, når der er behov for at få en sag undersøgt nærmere.

I alvorlige sager, hvor borger har behov for at komme til fx et opholdssted, kan politiet stå for transporten.

Det kan også være hensigtsmæssigt at lade politiet fortælle familien, at borger er et sikkert sted og informere familien om, at de ikke skal forsøge at finde vedkommende.

I tilfælde hvor en borger forlader familien for at 'gå under jorden', er det også vigtigt at underrette politiet, så de ikke går i gang med at eftersøge pågældende, hvis borger meldes savnet.

5. Action card til brug i akutte situationer

Se bilag: **ACTION CARD: TIL BRUG VED ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER OG NEGATIV SOCIAL KONTROL**

6. Få mere viden på følgende links:

MÆRK Nationalt Center mod Æresrelaterede Konflikter: [MÆRK \(nc-maerk.dk\)](https://maerk.dk)

Styrelsen for International rekruttering og integration: [Integration \(siri.dk\)](https://siri.dk)

RED: <https://red-center.dk/redplus/>

[Safehouse - RED Center \(red-center.dk\)](https://red-center.dk)

[Hjælp og rådgivning - RED Center \(red-center.dk\)](https://red-center.dk)

[Rådgivning - RED Center \(red-center.dk\)](https://red-center.dk)

[RED+ - RED Center \(red-center.dk\)](https://red-center.dk)

Socialstyrelsen: [Æresrelateret vold | Social- og Boligstyrelsen \(sbst.dk\)](https://sbst.dk)